

Forældre og unge bruger tid sammen

Hvad skal forældre gøre for, at vi teenagere vil bruge mere tid sammen med dem?

Opgave 3

Opgavetitel

Hvad unge kan gøre for at bruge mere tid sammen med deres forældre? Dette formidles i en tale

Emne

Forældre og unge bruger tid sammen

Produkt

En 2 minutters brand-tale til teenagere, der optages med billede og lyd

Beskrivelse af opgaven

Målet er, at I holder en 'brand-tale', der får jeres jævnaldrende til at reflektere over, hvad de selv kan gøre i hverdagen for at være mere sammen med deres forældre. I talen skal I komme med konkrete forslag til, hvad både de unge og deres forældre kan gøre.

De fleste kender dronningens nytårstale, som for rigtig mange er en tradition, hvor man indleder nytårsaften med at høre regentens tale over året, der er gået. Det er ofte en meget formel og forudsigelig form for tale, som færrest af os husker. Andre taler er mere provokerende, engagerende og mindeværdige som eksempelvis Greta Thunbergs tale til FN's klimatopmøde i 2019,

Scan QR koden til tale til FN

Det er en tale som den sidstnævnte tale, I nu skal skrive og optage.

Sådan gør I:

Brainstorm på jeres budskab og skriv det ned på et stort ark papir. Her er nogle spørgsmål, I kan snakke ud fra:

- Hvad gør I selv for at bruge tid med jeres forældre?
- Hvad er årsagen til, at I ikke bruger så meget tid med jeres forældre?
- Hvad kan I gøre anderledes for at bruge mere tid med jeres forældre? Kom gerne med konkrete eksempler.
- Gør jeres forældre konkret noget, der får jer til at få lyst til at bruge tid med dem?

Herefter kan I drøfte mere generelt: Hvad skal unge stoppe med, hvad skal I gøre mere af, og hvad skal I begynde på, så I kan bruge mere tid med jeres forældre?

1. Find frem til jeres budskab, som skal være simpelt, klart og tydeligt. Noget, som modtageren virkelig kan huske. Måske kan budskabet formuleres i en one-liner. F.eks. 'Har du talt med dine forældre i dag?'
2. Begynd at formulere talen – først i grove træk og finjustér bagefter. Find inspiration til indhold og form til talen her og i linket under fagligt indhold:
 - Talen skal inkludere en indledning, et hovedafsnit og en afslutning. Selvom det lyder lidt bagvendt, kan det være en idé at starte med slutningen af talen, da det er her budskabet skal stå klart og det som dem, der hører og ser talen, 'går hjem med'. Herefter kan man finde ud af, hvad indledningen skal indeholde for at indfange tilhørernes opmærksomhed, og hvilke dele i hovedafsnittet, der skal bakke op om budskabet
 - Skær ind til benet: Når du holder en tale, handler det typisk om at være præcis og kun have det allervigtigste materiale med. Du skal ikke arbejde med mere end et budskab i din tale, og indholdet i talen skal bakke dit budskab op.
 - Brug gerne humor. Folk lytter altid mere til en tale, hvis den er levende og vittig, men vær opmærksom på, at selvironi er bedre end at lade joken gå ud over andre. I kan inkludere en personlig, sjov fortælling om, hvordan I måske afviser jeres forældres forsøg på at være sammen med jer eller få gang i en samtale med jer
 - Skab billeder: Kom gerne med konkrete eksempler, metaforer eller andet, der gør, at jeres tilhørere skaber genkendelige billeder i hovedet, når de lytter til talen.
3. Lav optagelsen af talen. I vælger selv, om det er én eller flere i gruppen, der fremfører talen. Her er gode råd til, hvordan du bedst fremfører en tale:

Tal klart og tydeligt.

- Det er vigtigt, at du artikulerer tydeligt. Bevæg dine læber og smag på ordene. Det gør, at du taler lidt langsommere. Du ved godt, hvad du siger, men for dine tilhørere er det første gang, de hører det, og deres hjerner skal kunne følge med. Og undlad at sluge endelserne på ordene.

Dit kropssprog skal være klart og tydeligt.

- Stå stille når du siger noget vigtigt. Du skal ikke bevæge dig uroligt og hurtigt med mindre der er en pointe med det. Lav klare, målrettede bevægelser. Lad gerne armene komme ud en gang imellem, og gå måske tættere på publikum/kameraet, hvis det understreger en pointe i talen.

Dine øjne skal ville publikummet

- Lad være med at læse op. Lær dit oplæg udenad og brug kun stikord fra papir i begrænset omfang. I de øjeblikke du siger noget, der er vigtigt, skal du se dit publikum i øjnene. Skal du tilbage til teksten, så gør det roligt. Se på ordene og tag øjenkontakt til publikummet lige inden, du taler igen. Tidligere statsminister Lars Løkke er et eksempel på en person, der lige netop er god til dette.

Hold pauser og gentag dine pointer

- Barack Obama (tidligere præsident i USA) var en sand mester i at lade et budskab sætte sig, ved at holde en pause efter en vigtig pointe. Donald Trump (tidligere og nuværende præsident i USA) bruger rigtig mange gentagelser. Og selvom det kan virke "for meget", er det helt klart en virksom måde at lade budskabet trænge ind.

Fagligt indhold

I kan læse om talen som genre her:

<https://indidansk.dk/tale-genretraek>
eller på næste side

Tidsramme

Talen skal være afleveres senest i slutningen af modul 3 eller efter aftale med læreren.

Materiale

A3-ark til brainstorm.

Produktet

I skal aflevere en 1½-2 minutter lang tale. Produktet kan I vælge at lave på en af jeres apps på mobilen (f.eks. videofunktionen på telefonen) eller optage ved hjælp af jeres PC. Vær opmærksom på lyden og rysten.

I kan vælge at bruge programmet "wevideo" til at klippe og redigere, der er tilgængelig på skoletube.

Jeres produkt skal uploades til jeres google-drev og navngives med opgavenummer og jeres navne (f.eks.: "Nr. 3, Kim, Jacob, Anne og Karina). I afleverer i den mappe, der er delt med jer. Mappen hedder: jeres klassenavn+Vores ungeliv+jeres skole (f.eks.: 7x, Vores ungeliv, Danmarksskolen).

Husk at sikre jer, at I er logget ind på jeres silkeskole-konto, når I arbejder i drev.

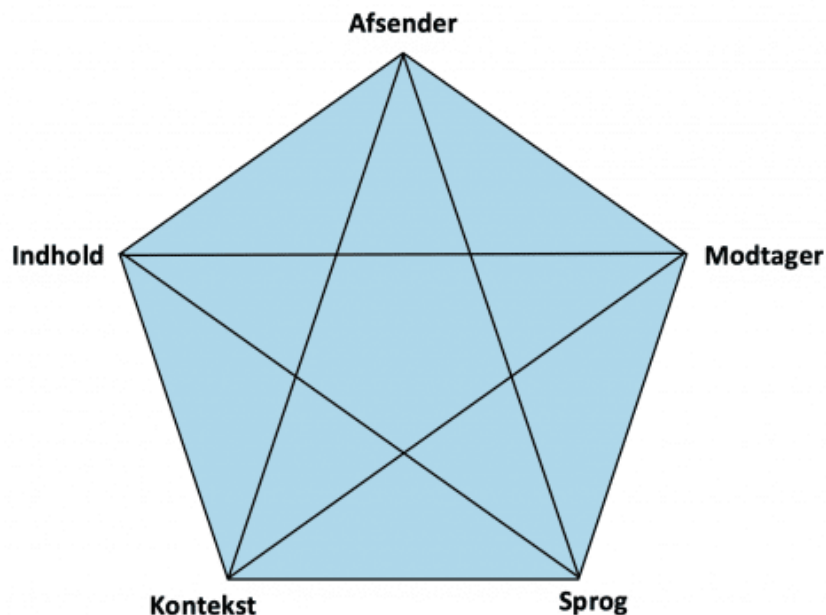
Tale (genretræk)

- Talens opgave er at formidle et budskab mundligt.
- Talen er en fri form. Talens indhold afhænger dog af afsenderens taleegenskaber og motivation (hvilken grund, man har til at holde talen).
- Talens indhold kan være planlagt eller improviseret. Improviseret betyder at taleren finder på indholdet på stedet.
- Man kan inddele talen i 3 undergenrer:

Talens undergenrer		
Informationstalen	Den politiske tale	Lejlighedstalen
Formålet er at formidle en vigtig information til publikummet. Det vigtigste i talen er, at de tilhørende forstår og husker informationen.	Formålet er at formidle en holdning til publikummet. Talen vil gøre opmærksom på en holdning og/eller overbevise de tilhørende om at taleren har ret.	Formålet er at sætte fokus på en person eller en begivenhed. Det er anledningen, der er det bærende element i talen.

Talen tager som regel afsæt i én af disse tre ovenstående, men skabes i høj grad ud fra hvem der er afsender, hvem der er modtager, hvad indholdet er, og i hvilken kontekst det indgår i.

Dette kan forstås ud fra **Kommunikationsmodellen**:

Modellen indeholder 5 parametre

- **Afsender:** Hvad er talerens rolle i forhold til situationen?
- **Indhold:** Hvad ønsker taleren at sige (informationer og budskab)?
- **Modtager:** Hvem er publikum?
- **Kontekst:** Hvilken sammenhæng bliver talen afholdt i?
- **Sprog:** Hvordan er sproget i talen?

For at en tale skal kunne levere sit budskab bedst muligt, skal talen justeres efter alle disse parametre.